

ФОРМУВАННЯ ПРИБУТКУ В СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВАХ

Кривоніс І.І., Марченко А.О.

Науковий керівник - канд. екон. наук, доцент Мандич О.В.

Харківський національний технічний університет сільського господарства
імені Петра Василенка

(61002, м. Харків, вул. Алчевських, 44, каф. економіки та маркетингу,
тел. (057) 716-41-74)

E-mail: ekonom_khntusg@mail.ru

Основною метою комерційної діяльності підприємства є отримання прибутку, а основною метою управління формуванням прибутку є виявлення основних факторів, які визначають його розмір і шляхом впливу на нього пошук резервів максимізації його маси.

Управління прибутком пов'язане з основною, операційною діяльністю, тому її аналізом і контролем треба займатися постійно і починати треба з організації інформаційного забезпечення керівників взаємозалежними аналітичними даними про процеси формування прибутків. Наразі, підприємства в основному користуються окремими показниками (дані про виручку від реалізації, про обсяги продажів, про ціни реалізації продукції, про балансовий прибуток).

Підприємство повинне як можна точніше знати свої можливі прибутки від реалізації продукції при різному рівні собівартості й цін, які складаються на регіональному та загальнонаціональному товарно-сировинних ринках. Названі напрямки економічного аналізу вимагають обробки більших масивів техніко-економічної інформації протягом певного часу, але й вони не вичерпують усього обсягу розрахунків, пов'язаних з виробничими витратами й собівартістю.

Для сучасного стану підприємств характерна висока динамічність усіх факторів формування собівартості: цін на ресурси, оплати праці, обсягів виробництва, умов реалізації продукції, тому виникає об'єктивна необхідність постійного, всебічного й адаптивного планування рівня виробничих витрат і прогнозування можливого рівня собівартості одиниці продукції на стадіях виробництва, де ці витрати формуються.

Повний комплекс варіантних розрахунків формування витрат і собівартості продукції, розрахункове обґрунтування цінових пропозицій і можливих прибутків сільськогосподарського підприємства в цілому базується на затратно-ціновому механізмі управління, який має два аспекти. Зовнішній аспект має відповідати на питання: за якими цінами підприємству слід реалізувати свою продукцію, щоб при явному рівні витрат на її одиницю забезпечити необхідний рівень рентабельності; яку рентабельність забезпечують реальні ціни ринку при цьому рівні собівартості одиниці продукції. Внутрішній аспект, завданням якого є забезпечення повнішого використання аграрним підприємством своїх можливостей для зниження собівартості одиниці продукції.